

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Buiucani (jud. O. Cojocaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” împotriva Agenției Proprietății Publice și Ministerului Finanțelor a Republicii Moldova cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2017,

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Agenția Proprietății Publice și Ministerul Finanțelor a Republicii Moldova cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că în baza contractului nr.3-122 Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a vândut Societății cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” imobilul situat în mun. Chișinău, str. Grenoble 147. Prin hotărârea Judecătoriei Economice nr.2a-3/10 ”A” din 28 mai 1997, a fost admisă cererea Procurorului General către Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat și Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” privind anularea contractului de vânzare-cumpărare nr.3-122 din 15 octombrie 1996. Prin decizia Curții Supreme de Justiție nr.2r/o-17/97 a fost respins recursul declarat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat și

Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice”, precizând că potrivit dispoziției art.50 din Codul civil, în redacția anului 1964, părțile se aduc în starea inițială, adică clădirea instituției ”Legcovic” se transmite în natură statului în persoana Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, iar în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” se încasează din contul bugetului de stat suma de 1 165 000 de lei, însă hotărârea judecătorească din 28 mai 1997 nu a fost executată în modul stabilit de lege și părțile nu au fost repuse în poziția inițială.

Susține că vinovat pentru neexecutarea hotărârii judecătorești este statul, deoarece organul acestuia Ministerul Finanțelor care gestionează bugetul de stat nu a alocat suma de bani necesară executării hotărârii judecătorești.

Afirmă că la data de 1 iulie 2006, administrației Societății cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” nu i-a fost permis accesul în clădire, ulterior fiind evacuate și bunurile Universității. La 24 octombrie 2006, executorii judecătorești au întocmit act de executare a hotărârii judecătorești din 24 mai 1997 privind transmiterea clădirii de la Universitate la stat.

Explică reclamantul că la 24 ianuarie 2007, a depus cerere de modificare a obiectului acțiunii, solicitând reintegrarea în posesia clădirii, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013, s-a dispus încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Trezoreriei de Stat în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” a sumei de 386 728 de lei. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2014, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” a fost considerat inadmisibil.

Explică că întrucât Ministerul Finanțelor la 3 iulie 2006 din suma devenită exigibilă la data de 1 iulie 2006, moment în care Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” a fost deposedată de imobilul în litigiu a transferat suma de 778 272 de lei, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, din oficiu a considerat că acțiunea urmează a fi admisă în partea încasării sumei restante în volum de 386 728 de lei, în scopul executării hotărârii irevocabile enunțate.

Consideră că în aceste circumstanțe este evident faptul că pârâțul începând cu data de 1 iulie 2006 și până la 3 noiembrie 2015 s-a aflat în întârziere, fapt recunoscut de Guvernul Republicii Moldova.

Relevă că prin decizia nr.2a-20/11 din 19 noiembrie 2013, executată de Ministerul Finanțelor, benevol, s-a stabilit existența datoriei de 386 728 de lei, scadentă la data de 1 iulie 2006, moment din care pârâțul s-a aflat în întârziere până la data 3 noiembrie 2015.

Precizează reclamantul că a somat pârâțul la 13 martie 2017, solicitând achitarea sumei de 766 384 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de la 20 aprilie 2006 - 3 noiembrie 2015.

În urma concretizării cerințelor solicită reclamantul încasarea de la bugetul de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat suma de 660 769,84 de lei cu titlu de dobândă de

întârziere pentru perioada de 1 iulie 2006 - 03 noiembrie 2015, precum și compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și cheltuielile pentru asistență juridică acordată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2017, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, a fost respins apelul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice”, Daukște Lidia și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2017.

La 16 martie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că hotărârile instanțelor de judecată sunt neîntemeiate, ilegale și pasibile de a fi casate, deoarece au fost adoptate cu încălcarea esențială a normelor de drept material.

Menționează că instanțele de judecată au aplicat în mod eronat prevederile art. 617 alin.(1) din Codul civil.

Totodată, susține că instanța de apel a omis să se expună cu suficientă claritate asupra tuturor motivelor care au fost invocate în cererea de apel, or, potrivit art. 373 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în cererea de apel, obligație impusă și de art. 6 CEDO, urmând să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Prin referința depusă la data de 24 mai 2018, Ministerul Finanțelor a solicitat ca recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” să fie considerat inadmisibil.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 21 decembrie 2017 (f.d.169), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul declarat la data de 16 martie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de Procedură Civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa

necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Universitatea de Studii Umanistice” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu